

Første næstformand (Ivar Hansen):

Fru Annette Just har nu meddelt, at hun ønsker at tage det forslag om motiveret dagsorden, som tidligere under debatten er fremsat af Fremskridtspartiet, tilbage. Er der nogen, der ønsker at optage det? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er dagsordensforslaget bortfaldet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 63 af Ivar Nørgaard (S), Kent Kirk (KF), Charlotte Antonsen (V), Lilli Gyldenkilde (SF), Peter Duetoft (CD), Lone Dybkjær (RV) og Lysholm Christensen (KRF) (se foran)

vedtoges enstemmigt med 108 stemmer.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 259:

Forslag til lov om ændring af lov om statsrevisorerne.

Af Løvig Simonsen (S), Engell (KF), Ivar Hansen (V), Gade (SF), Aage Brusgaard (FP), Peter Duetoft (CD), Bilgrav-Nielsen (RV) og Lysholm Christensen (KRF).

(Fremsat 11/5 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Første næstformand (Ivar Hansen):**

De medlemmer, der ønsker at forlade salen, bedes gøre det i ro og orden.

Ritt Bjerregaard (S):

Lovforslaget drejer sig om kontrollen med danske offentlige midler. Den foregår i Danmark gennem Rigsrevisionen og statsrevisorerne, og det er en vigtig pointe, at statsrevisorerne kan få indseende med alle økonomiske dispositioner, som vedrører statsmidler.

Det har imod statsrevisorerne opfattelse vist sig, at der ikke er et sådant indseende med visse af statsmidlerne, og derfor har det været nødvendigt at fremsætte et lovforslag, der sik-

rer, at statsrevisorerne og dermed Folketinget har indseende med forvaltningen af samtlige statslige midler.

Derfor har det forslag, som vi behandler her i dag, til hensigt at sikre, at statsrevisorerne også kan have indseende med Danmarks Radio og med TV 2, og jeg håber, det kan få en hurtig og let gang igennem Folketinget.

Engell (KF):

Den konservative folketingsgruppe kan støtte lovforslaget.

Selv om lovforslagets paragraffer er formuleret generelt, har forslaget jo et konkret udgangspunkt, nemlig de revisionsmæssige forhold omkring Danmarks Radio og TV 2.

Jeg vil godt klart understrege, at der ikke med forslaget lægges op til nogen form for begrænsning af den fulde redaktionelle ytringsfrihed, som Danmarks Radio og TV 2 har, og heller ikke den selvstændighed, som de to institutioner i øvrigt har i henhold til lovgivningen.

Vi har principielt den opfattelse, at uanset den stadig mere komplicerede og varierede sammensætning af privat og offentlig forvaltning bør der ikke være begrænsninger i Folketingets og statsrevisorerne indseende, når det gælder forvaltning af offentlige midler. Folkestyret må kunne kontrollere anvendelsen af de midler, som fællesskabet stiller til rådighed.

I en række tilfælde er Rigsrevisionen med i revisionen af de pågældende institutioner, og heraf må efter konservativ opfattelse følge, at også statsrevisorerne kan gå ind i de revisionsmæssige forhold. Det kan ikke være korrekt, at Rigsrevisionen har en adgang, som nægtes de folkevalgte statsrevisorer. I alle tilfælde, hvor rigsrevisor er revisor eller medrevisor, bør der også kunne ske en inddragelse af de statsrevisorer, som Folketinget vælger.

Ifølge lovforslaget ændres der jo ikke på statsrevisorerne kompetence i forhold til kommunerne eller i forhold til hjemmestyreordningerne for Grønland og Færøerne, ligesom der ikke sker nogen udvidelse af statsrevisorerne eller rigsrevisors generelle kompetence.

Det fremgår af bemærkningerne, at lovforslaget præciserer statsrevisorerne kompetence i forhold til rigsrevisorloven, hvori der er fastsat særlige revisionsbestemmelser.

[Engøll]

Det er som sagt det, der fremgår af bemærkningerne, men jeg mener ikke, man kan sige, at den begrænsning umiddelbart fremgår af selve lovteksten. Læser vi lovforslagets § 1, hvori der står, at der i lovens § 2 indsættes et nyt stykke efter stk. 3, så fremgår det, at statsrevisorerne uden begrænsninger »kan foretage undersøgelser og afgive beretninger om alle institutioner, foreninger, fonde m.v., der modtager kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra staten eller en statsstøttet institution«.

Man må nok sige, at det er en ganske vidtrækkende beføjelse. Og derfor er en af de ting, vi gerne vil diskutere under det udvalgsarbejde, der nu indledes, at sikre, at lovtekster og bemærkninger svarer fuldstændig til hinanden. Men det er vigtigt, at forslaget kommer til behandling på denne side af sommerferien.

Vi medvirker gerne til, at forslaget gennemføres allerede i denne folketingssamling; men der har ikke været mulighed for nogen forudgående høring eller inddragelse af andre uden for Folketinget, og derfor bør man selvfølgelig under udvalgsarbejdet grundigt se på de henvendelser, der eventuelt måtte komme, og den saglige kritik, der muligvis vil kunne rettes mod forslaget. Det må vi afvente nærmere, og det må så være afgørende for, om det lykkes at få forslaget færdigbehandlet i denne samling.

Men i øvrigt står vi selvfølgelig bag forslaget, og vi håber, det får en hurtig gang igennem Tinget, men med det forbehold, at man må se på og lytte til de henvendelser, der eventuelt måtte komme i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Også i Venstre kan vi støtte dette lovforslag, der er fremsat af alle partiers gruppeformænd. Vi finder, det er en naturlig udmøntning af grundlovens § 47 at fremsætte dette lovforslag, fordi statsrevisorerne jo efter grundloven har indseende med, hvordan alle statsmidler anvendes.

Der er som nævnt i lovforslagets bemærkninger i de senere år sket en meget kompliceret sammenblanding af privat og offentlig forvaltning, og det rejser problemer i relation til både forvaltningsloven, offentlighedsloven og registerlovgivningen og altså også i relation til statsrevisorloven.

Det er klart, at et liberalt parti må nære særlige betænkeligheder ved statsmagtens kontrol over medierne, og det skal derfor slås fast med syvtommersøm, at denne lovændring ikke på nogen måde tilsigter at berøre den redaktionelle frihed, endsi-ge er tænkt som en indblanding i programplanlægningen i Danmarks Radio og TV 2 – naturligvis ikke.

Statsrevisorernes beføjelser er alene af revisionsmæssig karakter. Med monopolbruddet og oprettelsen af et selvstændigt TV 2 slog lovgiverne netop fast, at uafhængigheden skulle sikres, hvilket også udmøntede sig i en ny struktur i Danmarks Radio, så folketingsmedlemmer ikke længere kunne sidde i Danmarks Radios bestyrelse. Dette ønske om redaktionel uafhængighed på begge tv-stationer må og skal der ikke rokkes ved, og det er forudsætningen for, at Venstres folketingsgruppe medvirker til dette forslag.

Ændringen, der er udformet efter ordlyden i rigsrevisorloven, er heller ikke ment som en udvidelse af det område, der allerede revideres af rigsrevisor. Lovforslaget er således ikke udtryk for en udvidelse af statsrevisorernes eller rigsrevisors generelle kompetence.

Med disse bemærkninger skal jeg sige, at vi kan støtte lovforslaget.

Gade (SF):

Når SF støtter lovforslaget, er det, fordi man dermed får præciseret en ret for statsrevisorerne, som vi måske troede de havde i forvejen, men som vi i hvert fald synes det er rigtigt at få præciseret – også i betragtning af, at når Rigsrevisionen har de muligheder, den har, må statsrevisorerne også have disse muligheder.

Kim Behnke (FP):

I Fremskridtspartiet hilser vi nærværende lovforslag med stor glæde. Vi har siden midten af 1970'erne i forskellige fora forsøgt at få adgang til indseende med regnskaberne for Danmarks Radio, siden hen også regnskaberne for TV 2, og vi har senest gennem spørgsmål både i Folketingets Kulturudvalg og i Folketingets Finansudvalg søgt at skabe klarhed omkring en række økonomiske forhold i de to institutioner i forbindelse med det seneste licensforlig.

På trods af, at der altså var tale om licensforlig, som indebar, at der blev anvendt skattey-

[Kim Behnke]

dermidler til de to institutioner, viste det sig til vores store overraskelse, at vi ikke kunne få adgang til de økonomiske oplysninger om virksomhederne.

Det er klart, at jeg i den forbindelse fuldt ud kan tilslutte mig både Venstres og De Konserveratives ordførerbemærkninger om, at vi hverken skal blande os i den redaktionelle linje eller i programplanlægningen i de to landsdækkende tv-stationer; det drejer sig udelukkende om deres forvaltning af de økonomiske midler. Men i betragtning af, hvilken grundighed og akkuratse der bliver udvist over for selv det mindste lille kontor i den statslige forvaltning, og at det er utrolig mange penge, der bliver forvaltet i Danmarks Radio og TV 2 – herunder ikke blot licensmidler, men også skatteydermidler – finder vi det helt naturligt, at både Rigsrevisionen og statsrevisorerne får fuldt indseende med disse ting, og vi har fuld tillid til, at dette indseende vil blive forvaltet med omhu.

Nu drejer forslaget sig ikke kun om TV 2 og Danmarks Radio; det er mere et principielt forslag. Den omstændighed hilser vi også velkommen med stor glæde, for vi ser med bekymring på den knopskydning, der sker inden for den offentlige forvaltning, hvor man etablerer forskellige former for aktieselskaber og andre konstruktioner, hvor Folketingets normale indseende med tingene bliver forskertset på denne måde, og vi ønsker, at dette kan blive rettet op gennem indseende fra Rigsrevisionens og statsrevisorernes side.

Når man så skal se på, om det er muligt at få forslaget igennem på denne side af sommerferien, vil vi tilkendegive, at vi vil gøre alt, hvad vi kan, for, at det kan lykkes, sådan at forslaget kan få virkning hurtigst muligt. Og vi har ingen bekymringer med hensyn til udformningen af ikrafttrædelsesbestemmelserne; vi har noteret os referencen til sidste gang, hvor man foretog en ændring, nemlig i 1976: På daværende tidspunkt havde ændringen også virkning for de økonomiske forhold, der lå forud for lovens ikrafttrædelse.

Det har jo været hævdet – særlig fra enkelte institutioners side – at der kunne være tale om, at Rigsrevisionen og statsrevisorerne nu nærmest skulle drive klapjagt på de pågældende institutioner, og dér må vi nok sige, at med den praksis, der er både i Rigsrevisionen og hos

statsrevisorerne, og med de årlige beretninger, der bliver aflagt, er der ikke tale om at drive klapjagt på nogen som helst; der er tale om meget grundige og lødige indvendinger og påtaler, som vi hver gang hilser med stor glæde.

Lad mig så sige én ting, som ikke har så meget med forslaget at gøre, men som har med selve loven om statsrevisorerne at gøre: Vi har i vores gruppe diskuteret, om vi skulle benytte anledningen til at stille et ændringsforslag, men har besluttet at lade være med det for ikke at blande pærer og æbler sammen, selv om det er frugter begge dele. Det drejer sig om den måde, man vælger statsrevisorerne og sammensætter Statsrevisoratet på, og hvor vi med den seneste udvikling nok må sige, at vi er lidt bekymrede over den måde, Statsrevisoratet er sammensat på.

Derfor skal jeg annoncere, at vi i næste folketingssamling vil stille et ændringsforslag, sådan at sammensætningen mere kommer til at afspejle Folketingets sammensætning end de politiske aftaler, der kan indgås mellem Folketingets partier.

Med disse få, men velvalgte ord skal jeg indstille lovforslaget til en hurtig behandling og vedtagelse.

Arne Melchior (CD):

Som alle tilstedeværende ved, er CD medforslagsstiller til det foreliggende lovforslag. Vi er dog i nogen grad betænkelige ved den ekspresfart, med hvilken det søges gennemført. I den behandling, der allerede har været, var det i hvert fald ikke for mig hørbart, at der blev givet noget argument for, at det er væsentligt, at forslaget bliver vedtaget i indeværende samling.

Vore betænkeligheder går mest på det, der er grundteksten, nemlig lovforslagets § 1, hvori der står, at der i loven om statsrevisorerne foretages følgende ændring:

»I § 2 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Statsrevisorerne kan foretage undersøgelser og afgive beretninger om alle institutioner, foreninger, fonde m.v., der modtager kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra staten eller en statsstøttet institution, eller som modtager bidrag, afgift eller anden indtægt . . .« osv.

Det drejer sig altså tilsyneladende om alle foreninger og alle bidrag og tilskud! Gælder

[Arne Melchior]

det en hvilken som helst forening? Er der ikke nogen limit med hensyn til, hvilke typer foreninger det kan være? Heller ikke med hensyn til deres størrelser eller deres budgetters størrelser eller eventuelle tilskuds og bidrags størrelser? Vil det sige, at det også gælder enhver forening, der modtager tilskud over tipsmidlerne?

Nu har jeg godt nok set i materialet, at der allerede på foranledning af det første møde, vi har haft om sagen, er stillet spørgsmål herom, og vores endelige stilling til lovforslagets vedtagelse nu vil bl.a. afhænge af, hvad der dér svares. Men i bemærkningerne til lovforslaget er der ikke nogen begrænsninger, og derfor frygter jeg, at jeg må antage, at paragraffens ordlyd ikke kan forstås på anden måde, end at det gælder en hvilken som helst ungdoms- eller idrætsforening, der har modtaget et hvilket som helst beløb.

Det kan ikke være meningen! Jeg ved godt, at det fremgår af bemærkningerne og flere af de ordførertaler, vi har hørt, at det særlig drejer sig om regnskaberne for de to radio- og tv-selskaber, men der er altså ikke nogen, der er undtaget. Som jeg har skildret det, er der ikke sat nogen begrænsninger, og derfor er jeg bange for, at forslaget muligvis er mere vidtgående, end vi i en sådan fart, som der her er tale om, vil kunne tage stilling til.

Hr. Engell fik jo også sagt, at der ikke har været nogen høring, og at der kan komme henvendelser. Tinget har vistnok syv arbejdsdage tilbage, og alle – ikke mindst gruppeformændene og altså også medlemmerne af Udvalget for Forretningsordenen – har meget travlt i disse dage, og derfor kan jeg ikke se, at der er noget som helst vundet ved at haste forslaget igennem uden i hvert fald at tage meget grundig stilling til eventuelle spørgsmål, der yderligere måtte blive stillet, og disses besvarelse og til eventuelle indvendinger fra organisationer, store eller små, der måtte komme, og vi kan meget nemt komme til at forgribe os på en måde, som ingen af forslagsstillerne egentlig har til hensigt.

Vi står altså ved vores støtte til lovforslaget, men vi vil meget gerne have lov til at se lidt nærmere på dets endelige udformning og kan i dette øjeblik ikke anbefale bedre, end at der i hvert fald skal den tid til, som vil vise sig at

behøves. Men det kan jo så vise sig under det udvalgsarbejde, som jeg forstår går i gang allerede i morgen tidlig.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jeg kan på vegne af Det Radikale Venstre give vores tilslutning til lovforslaget, men må i anledning af det sidste indlæg sige, at nogle måske kunne undre sig lidt over, at hr. Arne Melchior, som er medlem af et parti, der er med i den samme regering som mit parti, og som er blandt de partier, der har været initiativtagere til fremsættelsen af dette forslag, i dag kunne have så betydelige betæneligheder, som tilfældet er.

Men o.k.: Også vi i Det Radikale Venstre mener, at der kan være ting at vurdere i dette forslag. Jeg anser det for at være en given ting, at statsrevisorernes adkomst til de emner, der her er beskrevet, er en selvfølge. Sådan har det åbenbart ikke været, og så måtte det klargøres. Og med hensyn til det problem, at der kunne være så små emner, at det ville være uoverkommeligt for statsrevisorerne at beskæftige sig med dem, tror jeg, det helt automatisk foregår på den måde, at statsrevisorerne selv anlægger et skøn over, hvad man ønsker at gå ned i – man kunne måske kalde det en bagatelgrænse. Så vi har ingen bekymringer i den retning.

Derimod vil jeg gerne slå fast her, at det for os er en betingelse – det har vi også sagt under de forberedende drøftelser af sagen, og det forstår jeg også har været en betingelse for andre partier – at der under ingen omstændigheder bliver nogen ny politisk indblanding i den programpolitiske virksomhed i Danmarks Radio og TV 2. Det anser jeg for at være en fælles opfattelse, og når nu det er sådan, at denne ændring knytter sig til loven om statsrevisorernes virksomhed og netop ikke knytter sig til loven om TV 2 og om Danmarks Radio, antager jeg, at det i sig selv er udtryk for, at man netop ikke ønsker at blande dette indseende fra statsrevisorernes side ind i det programpolitiske.

Men det er vigtigt for os at få det understreget, og jeg ville ikke have noget imod, at vi i enighed kunne foretage denne understregning i betænkningen.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Den bemærkning, som hr. Bilgrav-Nielsen indledte sit indlæg med, giver mig anledning til at sige, at jeg ikke kan få øje på et komma i dette forslag eller en tanke i det eller bag det, som har noget som helst med partipolitik eller regerings- eller oppositionspolitik at gøre. Der er intet, der hindrer, at man kan være medforlagsstiller til et forslag, men samtidig advare imod, at det skal køres igennem Folketinget på syv dage, når det vitterlig er således, at det rejser en hel mængde spørgsmål. Der var andre end mig, der under den første behandling i udvalget stillede en hel række spørgsmål, som ikke er besvaret i den foreliggende tekst. Derfor siger jeg bare: Indtil vi ser svarene, vil vi gerne anbefale, at man farer med lempe.

Og jeg tror ikke, at statsministeren eller forholdet mellem regeringen og dens partier eller forholdene her i Tinget i det hele taget har noget som helt at gøre med det forhold, at man siger: Lad os nu skynde os langsomt, og lad os tænke os så meget om, at vi ikke med rette skulle kunne beskyldes for lovjask!

Lysholm Christensen (KRF):

I gældende lov er der opstået tvivl om statsrevisorernes adgang til visse områder, der modtager støtte fra staten eller en statslig institution, og der er i lovforslagets bemærkninger peget specielt på Danmarks Radio og TV 2. Men det er helt oplagt, at de folkevalgte statsrevisorer skal have adkomst til at se nærmere på også dette område; der er jo tale om tilskud af statslige midler.

Jeg kan altså fuldt ud tilslutte mig lovforslaget, og jeg kan også tilslutte mig den tidligere ordførers præcisering af, at den revisormæssige adgang her ikke har noget at gøre med mediernes redaktionelle frihed og frihed til at lægge deres programmer sådan, som de nu synes er rigtigt. Så de to ting skal skilles ad. Dette er alene en adkomst til at revidere økonomien, og det er meget fornuftigt.

Vi støtter altså forslaget og medvirker gerne til en hurtig gennemførelse.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Ritt Bjerregaard.

Ritt Bjerregaard (S):

Jeg føler kun trang til at gøre et par enkelte bemærkninger, og den ene er den, at der i dette lovforslag overhovedet ikke er nogen ændring i forhold til de bestemmelser, der gælder for den statslige revisions kompetence på tips- og lotto-området. Og som hr. Arne Melchior nævnte det, var der allerede stillet et spørgsmål, og der foreligger også et svar til udvalgsbehandlingsmødet i morgen.

Jeg føler også trang til at gøre en enkelt bemærkning om indblanding i programmer. Det har måske undret mig, at flere ordførere har syntes, de skulle understrege det under behandlingen her i dag, for det er et helt generelt vilkår for statsrevisorernes arbejde: Vi blander os ikke i politisk trufne beslutninger – hverken i Danmarks Radio eller på nogen som helst andre områder. Vi kontrollerer, om midlerne er anvendt i forhold til det formål, de er bevilget til, men vi tager ikke stilling til, om en beslutning, der er truffet, er rigtig eller forkert. Det gælder selvsagt også for Danmarks Radio og TV 2. Derfor er der ikke nogen ændring i de vilkår, hvorunder Rigsrevisionen og statsrevisorerne arbejder.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Ivar Hansen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

[Første næstformand]*Landbrugs- og Fiskeriudvalget (11/5 94)*

Udtræder: Tørnæs (V)

Nyt medl.: Erik Larsen (V)

Folketingets næste møde afholdes i morgen,
onsdag den 18. maj 1994, kl. 13.00.*Erhvervsudvalget (11/5 94):*

Udtræder: Hans Larsen-Ledet (RV)

Ny stedf.: Vibeke Grønbæk (RV)

Angående dagsordenen skal jeg henvise til
den dagsorden, der er opslået i salen.*Landbrugs- og Fiskeriudvalget (13/5 94):*

Udtræder: Erik Larsen (V)

Nyt medl.: Tørnæs (V)

Mødet hævet kl. 18.47
